

**Busrit naar het Stoommachine Museum
en naar de Stadsbrouwerij Helderse Jongens**

Stadsbrouwerij Helderse Jongens

**Busrit
S.V.K
2021**

81 km

Middenmeer

Stoommachine Museum

**Komt die bus
nou nog?**

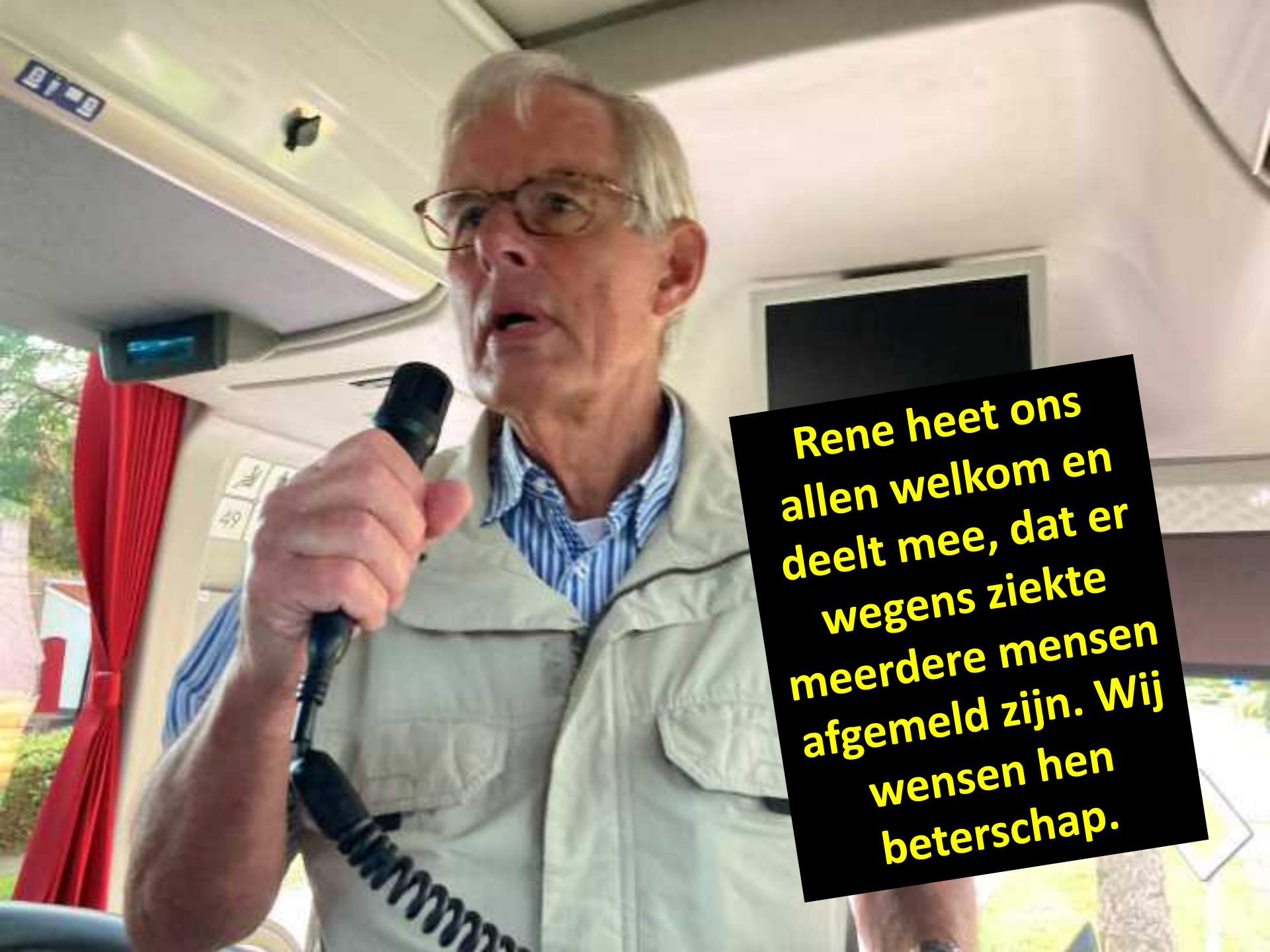
**Het is 25 augustus half 10.
Vol verwachting stappen we met 38 personen
in een fraaie bus van Peer en & Co.**

**Rene heet ons
allen welkom en
deelt mee, dat er
wegens ziekte
meerdere mensen
afgemeld zijn. Wij
wensen hen
beterschap.**

A photograph of an older man with white hair and glasses, wearing a light-colored jacket over a blue and white striped shirt. He is holding a black microphone and appears to be speaking. The background shows the interior of a vehicle, likely a bus, with red curtains and a window looking out onto a green landscape. A black text box with yellow text is overlaid on the right side of the image.

**We sluiten hiermee
het
zomerprogramma
van de S.V.K. af.
Voorts schetst hij
het programma van
deze dag en wenst
ons een prettige
dag toe.**

**Het woord is nu aan de
chauffeur. Hij stelt zich voor als
Lennaert Brouwer,
chauffeur bij Peer & Co. Hij zal
ons eerst naar het
Stoommachine Museum in
Medemblik brengen.**

The background image shows an outdoor exhibition of various steam-powered machines. In the foreground, a large, grey-painted steam engine with a prominent flywheel is visible. In the background, several people, including a man in a blue shirt and a child in a green shirt, are standing near other exhibits. The scene is set in an open area with a paved ground and some greenery in the distance.

**Tegen 10.00 uur komen
we daar aan en zien
buiten een groot aantal
te stoomwerktuigen
staan, van walsen tot
een locomobiel en zelfs
een baggermolen.**

**Spoedig zitten we met
prachtig weer buiten aan de
koffie met appelgebak met,
indien gewenst, slagroom.**

**Na een tweede kop koffie
wordt de groep in tweeën
gesplitst. Beide ploegen
krijgen een gids.**

**De heer Henk Olbers, directeur
van het Stoommachine Museum,
spreekt ons nog even toe**

Wij zoeken rondleiders!

**Dan neemt onze gids
het woord.**

**We lopen over de
inlaatopeningen van het
gemaal naar de smederij.**

**De ploeg
waarbij ik ben
ingedeeld
brengt eerst
een bezoek
aan de
smederij. Dit
gebouwtje
dateert uit
1886.**

Smederij

Er is een gezellige verteller aan het werk. Zoals alle mensen in het museum is ook hij vrijwilliger. In 1993 werd dit de museumsmederij. Volgens hem bestaan er geen echte smederijen meer. Dat werk is vervangen door fabriekswerk.

**Slechts goudsmeden en
hoefsmeden verrichten nog het
oude handwerk. Er hangen en
staan vele materialen, die vroeger
gebruikt werden.**

A group of people, including several men and two women, are gathered in a blacksmith's workshop. They are looking towards a large, glowing furnace in the background. The workshop is filled with various tools, equipment, and a large, ornate metal structure. The scene is dimly lit, with the primary light source being the intense heat of the furnace. The people are dressed in casual clothing, and some are wearing hats. The overall atmosphere is one of a traditional craft being demonstrated or taught.

Het vuur van vetkolen moet 1300 gr. C. zijn om het te smeden ijzer op 800 gr. C. te brengen. Aan de kleur van het ijzer ziet hij of de juiste temperatuur bereikt is.

**Tussen het vertellen door smeedt hij een sieraad,
doet dat aan een koortje en biedt dat aan een
van de dames aan.**

**Onze chauffeur Lennaert staat
alles eens rustig te
observeren.**

Dan gaan we verder en komen bij de ingang van een donkere ruimte met allemaal prachtige verlichte vitrines. Hierin zien we een schat aan modellen van door stoommachines aangedreven installaties. En alles kan draaien.

Men kan hier wel
een uur blijven
kijken, doch we
moeten verder.

Wat is dit
mooi!

Speelgoed

- 20. Model stationary machine met boiler
- 21. Speelgoed auto
- 22. Model stoommachine
- 23. Model verticale stoommachine
- 24. Speelgoed locomotief
- 25. Speelgoed stoommachine Delft

Voor kinderen was een modelstoommachine een geliefd speelgoed. De machines in de vitrine waren klein en klein: water stoom, vuur en stoom en stoom stoom.

Toys

- 20. Model stationary engine with boiler
- 21. Toy car
- 22. Model steam engine
- 23. Model vertical steam engine
- 24. Toy steam tractor
- 25. Delft toy steam engine

A model steam engine was the favourite toy of many a child. The miniature engines in the display case were 'ready to go' just some water in, light the fire and 'off you go'.

Spielezeug

- 20. Model stationary machine with boiler
- 21. Spielzeugauto
- 22. Model Dampfmaschine
- 23. Model vertikale Dampfmaschine
- 24. Spielzeug-Dampflokomotive
- 25. Spielzeug Delft-Dampfmaschine

Für Kinder war eine Modell-Dampfmaschine ein beliebtes Spielzeug. Die Maschinen in der Vitrine waren klein und klein: Wasser stößt, Feuer macht, und stößt stößt.

Dan gaan we door een deur en staan we we in het volle licht in het hoofdgebouw. De gids vertelt ons bevlogen over de geschiedenis van het gemaal. Het is gebouwd als stoomgemaal met 4 pompen, die elk 150 m³/uur aan capaciteit hebben.

De opvoerhoogte, vroeger naar de Zuiderzee, later naar het IJsselmeer, is 2 m. Bij het starten moet het eerste water met behulp vaneen vacuumpomp omhoog gebracht worden.

Kort voor de 2de wereldoorlog werden de stoommachines vervangen door 2 elektromotoren. Hij schets uitvoerig de wijze van werken.

**Hierna gaan we langs
een groot aantal
typen
stoommachines.**

**Alles is functioneel. Het
ruikt er naar olie en stoom.
Overal krijgen we uitleg
van onze gids.**

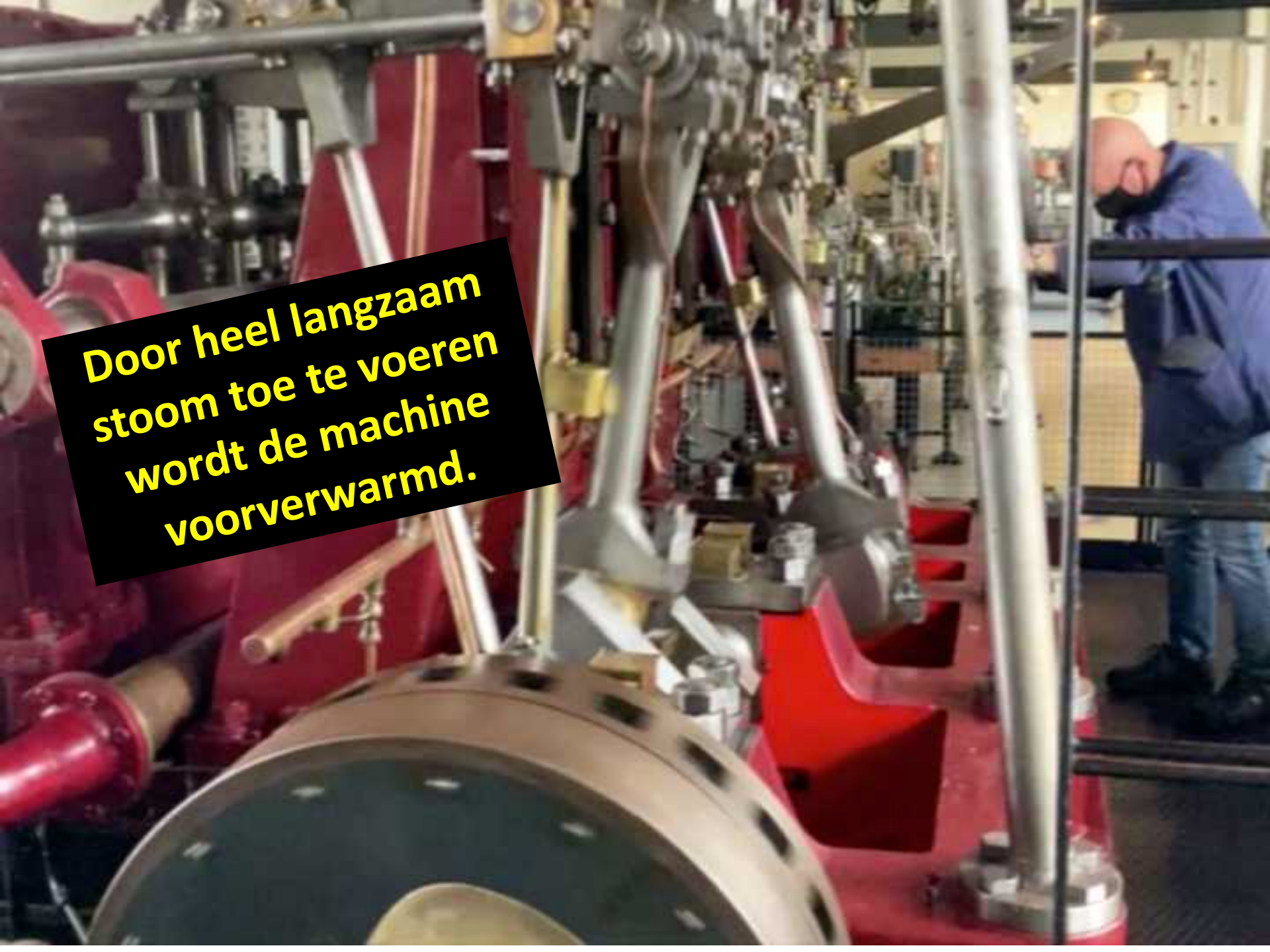
Er staat zelfs een
stoommachine die in schepen
gebruikt werd voor de
voortstuwing.

A photograph of a man in a blue jacket and cap working on a large industrial machine. The machine has several gauges and pipes. Another person is partially visible in the background. The scene is indoors, likely a workshop or factory.

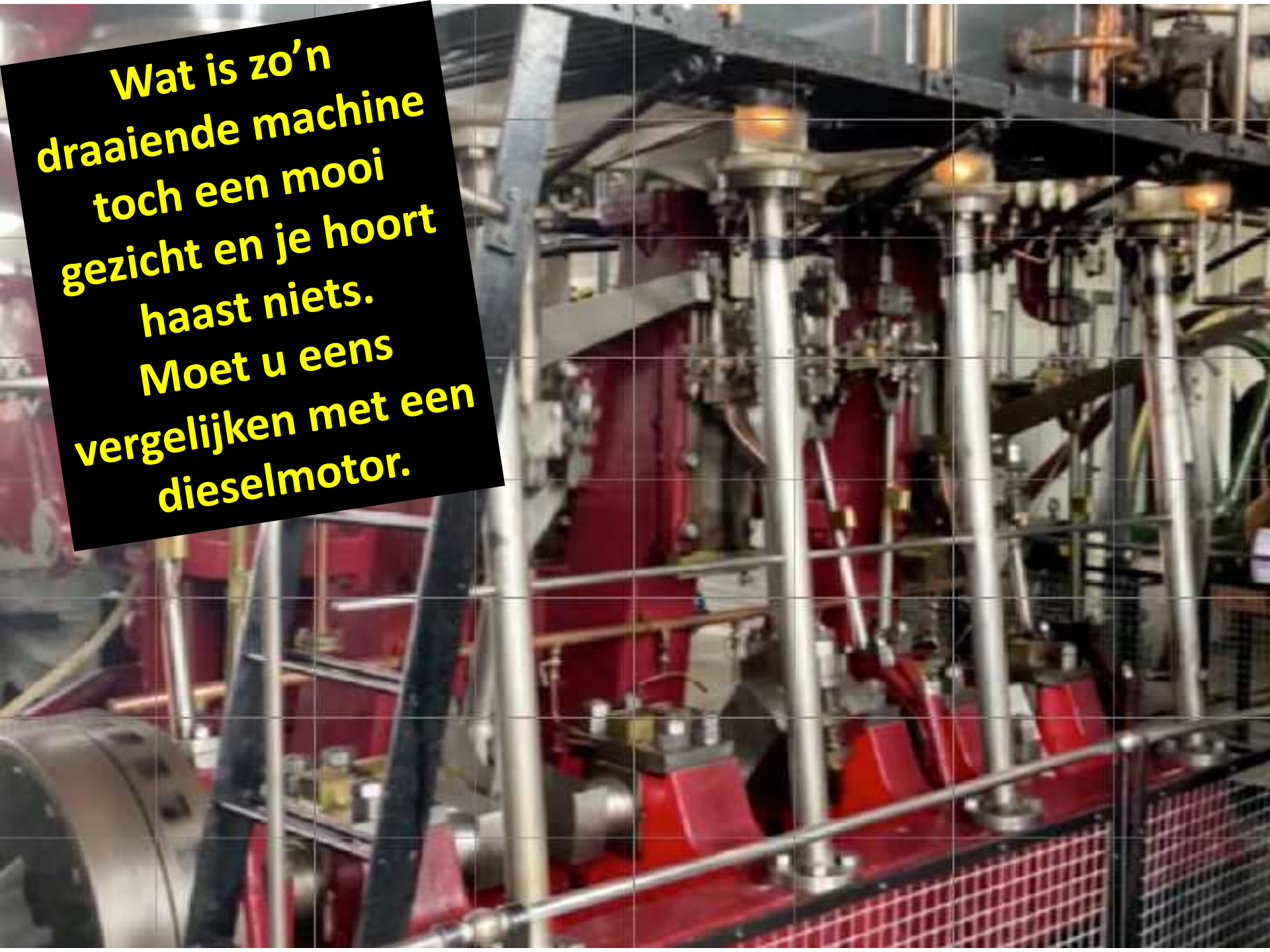
**Uw fotograaf raakt hier
helemaal enthousiast van. Hij
heeft bijna een jaar met zo'n
machine gevaren. (1962)**

**Door heel langzaam
stoom toe te voeren
wordt de machine
voorverwarmd.**

**Wanneer alles
voorverwarmd is kan er
volle kracht gedraaid
worden en....**

**Wat is zo'n
draaiende machine
toch een mooi
gezicht en je hoort
haast niets.
Moet u eens
vergelijken met een
dieselmotor.**

**De stoomregulator die
de stoomtoevoer
dichtknijpt wanneer de
stoommachine te hard
drijft te gaan.**

**Uitleg wat
stoom
eigenlijk is.
Stoom is
een
onzichtbaar
gas!**

**S.V.K.-ers in
volle
aandacht.**

A photograph of two large, horizontal industrial steam boilers in a museum setting. The boilers are made of dark metal and have large circular doors. The boiler in the foreground has a red brick lining around its door. It is connected to a network of blue pipes and has several gauges and valves. A small green cylindrical tank is visible in the lower right. In the background, there is a large arched window and a brick wall. A black text box with yellow text is overlaid on the bottom left.

**Ten slotte zien we de
twee stoomketels die de
stoom maken die alle
machines laat draaien.**

**Hier van is er een in werking.
Wegens de kosten stookt men hout
i.p.v. vetkolen.**

**Goed stoken
is een vak!**

**Tjonge, wat kunnen
die vrijwilligers
enthousiast vertellen.**

**Er worden ook vele
vragen gesteld.**

**Ruim over de geplande tijd gaan we
richting den Helder na dankzegging aan de
gidsen.**

Stadsbrouwerij Helderse Jongens

**Busrit
S.V.K
2021**

81 km

Middenmeer

Stoommachine Museum

Langs binnenwegen komen via Wieringerweg, Sootdorp, en Van Ewijksluis komen we tegen enen aan bij fort "Westoever" in Den Helder.

**Het is een kleine 100 meter
lopen vanaf de bus naar de
ingang.**

**In het bij het fort
behorende restaurant staat
de koffietafel gereed. Het
ziet er goed uit.**

**We zitten in een ruimte
met gewelven, die echt
aandoet als in een fort.**

**We krijgen allemaal een groot bord waarop
een kommetje soep, drie broodjes, twee
soorten vleeswaar, kaas en een hapje
salade. Een smakelijk geheel**

**We laten het ons
goed smaken!**

Om half 2 begint de rondleiding. In het fort is een bierbouwerij gevestigd. We lopen door een soort ontvangstruimte, waar de gids Thijs Wiggers zich voorstelt.

Hij vertelt over de geschiedenis van het fort. Napoleon wilde Den Helder het Gibraltar van het noorden maken en liet rond den Helder 8, of waren het er 9? Forten bouwen. Den Helder was in zijn ogen een strategische plaats. (Bij aankomst ziet men een standbeeldje van Napoleon staan)

**In zo'n fort konden 300 tot 400 soldaten
verblijven. We zien in de vloer een luik
waaronder de regenwaterkelder met 30 m³
capaciteit**

**In de koude oorlog werden
in dit fort 2 grote
dieselmotoren gebouwd
voor noodstroomvoorziening
van o.a. het marineterrein.**

**Silhouetten van
S.V.K.-leden boven
de
regenwaterkelder.**

**We gaan eerst in
een lange kolom
naar de
dieselmotoren die
nooit gebruikt zijn.**

Dan begint Thijs enthousiast te vertellen over het brouwen van bier. Zij gebruiken regenwater, waarvan ze 5000 l. per dag kunnen zuiveren. Ook regenwater is verontreinigd.

**Vervolgens lopen we door de
brouwerij zelf en zien de ketels
waarin het bier gebrouwen
wordt....**

**en de voorraden
aan materialen.**

MARCO & ILSE

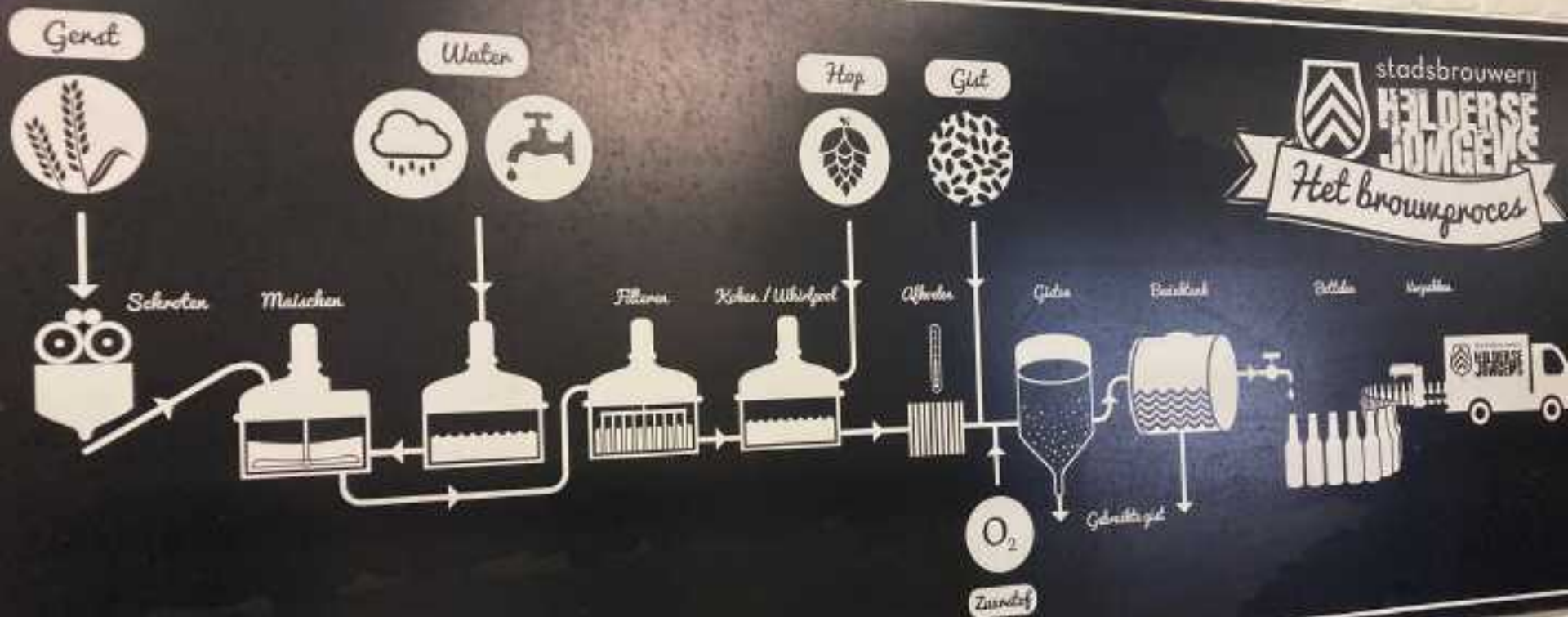
A group of people, including a young man in a patterned shirt and several older adults, are standing in a brewery. They are surrounded by large stainless steel brewing tanks and equipment. A man in a black t-shirt with 'stadsbrouwerij JALDESE JONGENS' on the back is in the foreground, facing away from the camera. A red fire hose is coiled on the left. The scene is brightly lit with industrial lights.

**Wat ziet alles er
blinkend uit!**

stadsbrouwerij **HELDERSE JONGENS**

Het proces in schema.

The image shows two wooden barrels with metal hoops, each secured with an orange strap, resting on a wooden pallet. The barrels are positioned in front of a white brick wall. Above the barrels, a black sign with white text and diagrams is mounted on the wall. The text on the sign includes '0.1', 'Schuiflijst', and 'Druk'. To the left of the barrels, a large metal tank is partially visible. The overall scene suggests a brewery or distillery setting.

**Wat zou daar nu
inzitten?**

**He.... Dat moet het
worden!**

**De smaak is afhankelijk van
de te gebruiken ingrediënten.**

**Ook wordt de werking
van een nieuw soort
biervat uitgelegd.**

**We krijgen allemaal een
(klein) glaasje bier om te
proeven.**

**Het smaakt wel
goed he Henk?**

Nou, proost allemaal!

De Helderse Jongens brouwen ook bier voor derden naar het gewenste productie proces. Er zijn in ons land honderden bierbrouwerijen, doch vele hebben geen ketels en besteden het brouwen uit.

**Zij produceren behalve bier onder eigen merk
nog een aantal producten o.a. ijsthee en van
resten uit de brouwerij koffielikeur.**

Na een aantal vragen gaan we via de winkel terug naar de bus. Bij de bus gekomen missen we 1 persoon, die door onze fotograaf wordt opgespoord.

**Om half 4 zijn we terug in Middenmeer.
Het was een mooie excursie. Dank aan
diegenen, die dit mogelijk maakten.
David Schipper**